

ZPRÁVY SVU

SPOLEČNOSTI PRO VĚDY A UMĚNÍ
CZECHOSLOVAK SOCIETY OF ARTS
AND SCIENCES, INC. ISSN 0036-2050

Ročník XXIX.

červenec-srpen 1987

Číslo 4

Přínos českých a slovenských emigrantů k rozvoji Spojených států

Ve dnech 18.-19. září 1987 probíhá v Los Angeles mezisjezd SVU, jehož tématem je **Přínos českých a slovenských emigrantů k rozvoji Spojených států.**

Místo: **International Student Center at UCLA,
1023 Hilgard Ave., Los Angeles, CA 90024**

Studentské centrum patří universitě, ale není přímo na kampusu, nýbrž ve **Westwood Village**, kde se Hilgard Ave. kříží s Weyburn.

Bližší informace podá pí. Valertová, tel. (213) 208-0986.

Ohledně ubytování volejte:

Hana Paulson, American West Travel, 10020 Canoga Ave.,
Chatsworth, CA 91311. Telefon: (818) 340-7894 (domácí),
(818) 700-0354 (pracovní).

Ubytování zajištěno ve dvou hotelích:

HOLIDAY INN BRENTWOOD, 170 No. Churchlane, Los Angeles, CA 90049. Jednolůžkový pokoj \$59.00 za noc plus 11% Tax. Dvoulůžkový pokoj \$69.00 za noc plus 11% Tax. Hotel se nachází západně od Freeway 405, San Diego Freeway, Sunset Blvd. výjezd.

HOLIDAY INN WESTWOOD PLAZA, 10740 Wilshire Blvd., Los Angeles, CA 90024. Jednolůžkový pokoj \$89.00 za noc plus 11% Tax. Dvoulůžkový pokoj \$99.00 za noc plus 11% Tax.

Oba hotely mají bezplatné parkování a bezplatnou dopravu na UCLA.

Shora uvedené ceny jsou pro skupinové zájezdy. Jestliže rezervujeme méně než osm pokojů, bude cena o 10 dolarů vyšší.

Zálohu je třeba zaplatit nejpozději do 18. srpna. Po tomto datu pouze individuální rezervace. Proto volejte co nejdříve: (213) 451-8724, Lídu nebo Barbaru.

Svolání Valné hromady SVU

Podle Stanov Společnosti, článek 10, se svolává valná hromada každý rok, na určitou dobu a místo. Jestliže není v určenou dobu přítomno alespoň 100 voličích členů, je valná hromada odložena o jednu hodinu. Po této době je valná hromada zahájena bez ohledu na počet přítomných.

Předseda SVU Jiří Nehněvajsa a tajemník SVU Miloš Kučera svolávají tímto Valnou hromadu SVU na 18. září 1987 v 6 hod. večer v Mezinárodním studentském centru UCLA, Los Angeles. Jestliže se nesejde potřebný počet členů v 6 hodin, bude Valná hromada zahájena o hodinu později.

Organizátoři mezisjezdu plánují využít čekací doby k prohlídce umělecké výstavy.

Program

Pátek 18. září

17.30

Registrace

18.00

Zahájení mezisjezdu 1987 předsedou Jiřím Nehněvajsou. Svolaání Valné hromady tajemníkem SVU Milošem Kučerou.

* * *

Zahájení výstavy prezentující práce třinácti českých a slovenských umělců. Proslov: Jiří Karger, hudba Anthony Ginter.

* * *

Valná hromada.

Zprávy SVU rediguje Libuše Zorinová. Adresa redakce: P.O. Box 274, Brandywine, MD 20613. Zprávy SVU (SVU News) - Date of issue: July-August 1987. Issued bimonthly. Vol. 29, No. 4. Publisher: Czechoslovak Society Arts and Sciences, Inc. Office of publication: Mrs. R. Bunza, 75-70 199th Street, Flushing, N.Y. 11366. Tel.: (212) 479-0870. Annual subscription price: Members \$2.00; non-members \$5.00. Second class postage paid at Flushing, N.Y. Postmaster: Send address changes to ZPRÁVY SVU, Mrs. R. Bunza, 75-70 199th Street, Flushing, N.Y. 11366.

Sobota 19. září

- 8.30 Registrace
9.00 Čeští a slovenští přistěhovalci a jejich asimilace
Zdenka Fischmann, Corona, CA
Rozpoznání tzv. post-traumatického stresu
Eva von Rheinwald, San Diego, CA
Fyzické a psychologické následky emigrace
Libuše Volbracht, Tuebingen, NSR
Problémy českých emigrantů v NSR
Ota Ulč, Binghamton, NY
Motivace a politická orientace nejnovějších česko-slovenských uprchlíků: průzkum
Ivan Sviták, Chico, CA
První Češi v Americe
Olga Stehlík, Sherman Oaks, CA
Problémy lékařů z Československa
12.00 Oběd
13.30 Literatura, hudba a poezie
Jan Beneš, Monterey, CA
Plebejská literatura
Ivan Sviták, Chico, CA
Literatura jako literatura
Anthony F. Ginter, Riverside, CA
Smetana: Vyšehradské motivy
Miloš Pelc, Burbank, CA
S láskou do Ameriky
Jiřina Fuchs, Los Angeles, CA
Literární výročí
Scott Mahoud, Chico, CA
První česká poema o Americe
Fibichova Melodrama
Christina Greco, recitace
Lydia Sabacka, piano
Zdenka E. Fischmann, úvod

* * *

Výstava českých a slovenských knih připravená Miroslavem Konvičkou, North Hollywood, CA a Borisem Rajekem, Venice, CA.

18.30 Banket
20.00 Post-Prandial Fare

Frank Marlow, Sherman Oaks, CA
Česká kniha v emigraci
Clinton Machann, College Station, TX
Česká lidová hudba, orchestry a asimilace v Texasu
Výběr z Dvořákových Slovanských tanců
Lydia Sabacka — Z. E. Fischmann, piano 4 ruce

* * *

Neděle 20. září

9.00 Úspěchy ve vědě a průmyslu
Otto Turchan, Beverly Hills, CA
Spolupráce v kosmickém věku
Bob Semrad, Altadena, CA
Spolupráce v technologii
Rudolf Míkuta, Alhambra, CA
Úspěchy v architektuře

12.00 Oběd

Příprava 14. kongresu SVU

14. kongres SVU se bude konat ve Washingtonu, D.C. ve dnech 22.-25. září 1988 v Mezinárodním kulturním centru na Georgetownské universitě. Přípravou kongresu se zabývá předsedkyně washingtonské skupiny pí. Dagmar White. Akademický program má na starosti Dr. Frank Meissner.

Kvalita každého kongresu závisí na jeho aktivních účastnících. Proto organizátoři kongresu vyzývají již dnes všechny zájemce, aby předložili návrhy titulů svých zamýšlených přednášek. Podle zkušeností z dřívějších kongresů se předpokládá zhruba dvacet kategorií:

1. Architektura a inženýrství
2. Biologie a přírodní vědy
3. Československá genealogie
4. Divadlo a hudba
5. Ekonomika, finance, hospodářství, průmysl
6. Historie
7. Jazykověda
8. Literatura, poezie a humanitní vědy
9. Lékařství a zdravotnictví
10. Matematika a fyzika

11. Mládež v SVU
12. Náboženství a teologie
13. Sociální vědy a politika
14. Sport
15. Vojenství
16. Vzdělání
17. Zemědělství
18. Visuální umění
19. Ženské hnutí

Další návrhy jsou vítány.

Aby program mohl být připraven kvalitně a včas, žádáme o okamžitou reakci:

- a) téma Vaší přednášky
- b) jste-li ochoten předsedat panelu ve svém oboru

Vyplněte dotazník vložený do tohoto čísla Zpráv a odešlete ihned na adresu:

Dr. Frank Meissner
8323 Still Spring Court
Bethesda, MD 20817

PROSÍM NEODKLÁDEJTE:

Vaši odpověď potřebujeme **IHNED**. Abstrakt Vaší přednášky nejpozději do 1. srpna 1988, aby mohly být abstrakty včas dány do tisku. Čas je nejdůležitější faktor.

14. kongres ve znamení osmiček

14. kongres SVU ve Washingtonu v září 1988 bude ve znamení čísla osm, jež se vyznačuje v důležitých datech československé historie, ať už radostných či smutných, přes čtyři století: 1618, 1918, 1938, 1948, 1968 a 1988.

- 1618 — pražská defenestrace, válka mezi protestanty a katolíky a pozdější porážka na Bílé Hoře r. 1620.
- 1918 — rozpad Rakousko-Uherska a vznik samostatného státu Čechů a Slováků.
- 1938 — Československo prodáno v Mnichově, následuje německá okupace a druhá světová válka.
- 1948 — demokratická vláda Československa je svržena a nahrazena komunistickou diktaturou.
- 1958 — byly započaty první kroky k vytvoření Společnosti pro vědy a umění (SVU).
- 1968 — pražské jaro a sovětská okupace v srpnu 1968.
- 1988 — 14. kongres SVU ve Washigtonu.

Židovská emigrace z Československa do Severní Ameriky

Panel na toto téma je plánován na 14. kongresu SVU ve Washingtonu. Jeho posláním je prostudovat sociálně-ekonomický přínos a kulturní vývoj 5.000 amerických Židů československého původu, kteří se usídlili v USA a Kanadě v době od první světové války do dnešních dnů.

Jména a adresy takových přistěhovalců, případně jejich životní osudy, zašlete na adresu:

Dr. Frank Meissner
8323 Still Spring Court
Bethesda, MD 20817

Z archivu SVU

První vystoupení SVU na veřejnost.

V červnu 1958 byly provedeny volby do Přípravného výboru SVU při ČSNRA za účasti 220ti členů. Předsedou byl zvolen profesor Václav Hlavatý, místopředsedy Rafael Kubelík a prof. Vratislav Bušek, a členy výboru dalších 11 osob. Ustavení výboru, t.j. rozdělení dalších funkcí, mělo být provedeno koncem října 1958.

Záhy po volbách člen předsednictva ČSNRA Karel Glaser z Chicaga, který byl zároveň předsedou Vzdělávacího spolku "Jan Masaryk", navrhl prof. Hlavatému (patrně na návrh pí. Vlasty Vrázové), aby se SVU představila přednáškou o svých cílech československému Chicagu a jeho návrh byl radostí přijat. Úvodní slovo měl mít prof. Hlavatý a program SVU měl nastínit předseda Studijního odboru washingtonské odbočky ČSNRA, Dr. Jaroslav Němec (člen výboru SVU).

Dne 10. října 1958 v zaplněném sále Moravského domu prof. Hlavatý zahájil vtipným úvodem a po něm se ujal slova Dr. Jaroslav Němec. Jeho přednáška vystihovala přesně poměry a potřeby Čechů a Slováků v exilu. Uvádíme ji proto v plném znění:

"Jednou z prvních věcí, která mne po příjezdu do Ameriky překvapila, byla skutečnost, že Češi a Slováci zde nemají žádné organizace pro pěstování vědy a umění, že dokonce nemají ani všeobecné kulturní organizace, na jejíž půdě by se skuteční vědci a umělci stýkali se svými nástupci a s těmi, kdo — třeba jako amatéři — ve vědě nebo umění pracují, či kdo ji milují.

Bylo mi jasné, že před únorem 1948 taková organizace nebyla nezbytně nutná, protože počet čs. vědců a umělců v zahraničí nebyl velký a po skončení německé okupace byla, či měla být, spolehlivým zřídlem čs. kultury opět

Praha. Únorové události 1948 však situaci radikálně změnily. Na 65.000 politických uprchlíků přišlo do svobodného světa a v tomto počtu mnoho vědců a umělců, kteří svou kvalitou převyšují světový průměr. Někteří z nich dokonce, jak je dostatečně známo, stojí ve svých oborech na špičce světového žebříčku. Odhadujeme, že v celém svobodném světě bylo před rokem 1948 ke dvěma stům čs. vědců a umělců a k nim dodnes přibýlo asi 1.700 až 1.900 dalších. Čs. věda a umění je tedy dnes v západním světě zastoupena asi 2.000 representanty, kteří svou kvalitou dosahují ve svých oborech alespoň světového průměru. K nim přistupuje velký počet studentů a pak celé řady přátel umění a vědy.

Československý lid má tedy v zahraničí úctyhodný reservoir intelektuálních sil. Zatím však co doma všichni vědci a umělci přispívali národní kultuře, není tomu tak v cizině. Přispívají světové kultuře, věci demokracie, ale jejich původu, země a lidu, který byl při nejmenším důležitým činitelem v jejich odborném růstu, není často ani vzpomenuto. Dosažené výsledky obohacují kulturu Ameriky, Anglie, Francie, Austrálie, ale Československo na tom participuje nejméně.

Praha v rukou komunistů přestala být sídlem svobodné vědy a umění, zlomila a zničila staré tradice a kontinuitu čs. kultury. Stalo se něco podobného, jako po bělohorské bitvě; kulturní vývoj našeho lidu je násilím veden jiným směrem.

Dva tisíce našich vědců a umělců stojí tedy před faktem, že Praha pro ně není již více spolehlivou půdou pod nohama, není zřídlem inspirace, jímž vždycky byla. Není a nemůže s ní být žádných kontaktů a proto jejich práce v zahraničí nemůže obohatit čs. kulturu.

Za této situace bylo a je otázkou, jak na tento smutný fakt budou reagovat naši krajané, náš exil a především, jak se k tomu postaví naši vědci a umělci, t.j. ti, jimž bylo uloženo jejich nadáním nést pochodeň československé kultury a pokroku.

Pokusí se pěstovat svobodnou československou vědu a umění dále, mimo své mateřské země, v jednom šiku nebo budou pracovat jen jako jednotlivci, jak to kdysi činil Komenský?

Pro pravého vědce a umělce je zpravidla charakteristický nezájem o práci spolkovou. To je lehce vysvětlitelné i — snad aspoň zčásti — omluvitelné tím, že osoba plně zahloubaná ve svém oboru nemůže a nechce se rozptylovat.

Organisaci vědců a umělců bylo tedy třeba postavit a připravit lidmi, kteří mají organizační talent.

Pokusy v tomto směru se děly, i když ne na příliš široké základně. Tak vznikly záslušné organizace jako *Zahraniční ústav*, *Kulturní rada* a pod.

Avšak myšlenka na vytvoření organizace všech čs. vědců a umělců v celém svobodném světě vznikla, pokud víme, nezávisle na sobě na dvou různých místech v r. 1954.

Předně se jí zabýval prof. Hlavatý se svou skupinou. K realizaci tohoto projektu nedošlo jen nešťastnou náhodou — nemocí prof. Hlavatého.

V témže roce začala se touto myšlenkou zabývat také skupina ve Washingtonu. Naše washingtonské motivy byly nejen ty, o nichž jsem se již zmínil — t.j. nutnost kulturní continuity, ale i specifické problémy, na něž jsme naráželi a které nám denně připomínaly nutnost akce.

Poněvadž většina z nás pracuje v knihovnách, zajímala se naše “knihovnická obec”, přirozeně, o československý materiál. Výsledek tohoto zkoumání, i když prováděného nesystematicky, byl zdrcující. Referenční knihy — pokud nejde o vydání z posledních let — buď o nás nevědí, nebo mají zprávy z německých pramenů, nám nepřívznivých. Leckteré universitní knihovny jsou přeplněny materiálem, vydávaným za peníze pana Goeringa neblahé paměti nebo za peníze sudetských Němců. Nedávnou knihu starého nacisty Krebse o nás najdete všude! Zato na velké universitě není prací Palackého nebo Pekaře a pro čs. minulost jsou stále autoritami Theodor Momen a Leopold von Ranke, známí hlasatelé slovanské méněcennosti. Dokonce ani Kroftovy příspěvky v “Cambridge Medieval History” situaci mnoho nezměnily.

Slovenská historie má buď maďarskou literaturu nebo jsou v knihovnách pamflety p. Chrobáka, spisky revisionisty Jehliczsky, atd.

A co člověka nejvíce rozčiluje jsou ty různé maličkosti, jimiž se nám vědomě i nevědomě ubližuje, snad ve všech oborech.

Sám jsem musel připomínat ve škole, že jedním z vážných kandidátů na prvenství knihtisku byl pražský měšťan Prokop Valdvogel (ještě před Gutenbergem), že první česká kniha byla vytištěna o osm let dříve než první anglická, že proslulý italský tiskař Matteo Moravo byl Matěj Morava z brněnsko-olomoucké soukenické rodiny a že podle svého narození (Četechovice) to ani nemohl být Urgermán, jak se v německých pramenech tvrdí.

V hodině historie musíte opravit pana profesora, že první středoevropskou právní sbírkou nebyl “Sachsenspiegel”, protože nejméně padesát let před tím byla vydána “Statuta ducis Conradi” pro slovanské obyvatelstvo na Moravě (1189). Pan profesor vám to ovšem nevěří, protože o tom nebylo v angličtině nic publikováno.

Vyjmenoval jsem jen několik případů a mohl bych uvést desítky dalších. To by ale bylo zbytečné, protože jistě každý z vás učinil mnoho podobných zkušeností.

Je sice pravda, že v poslední době začíná trochu náprava vlivem našich profesorů a knihovníků, kteří přednáškami, články a opatřováním objektivní literatury situaci zlepšují v náš prospěch, ale bez aktivní a koordinované účasti našich vědců a umělců to půjde velmi pomalu. Potřebujeme nové referenční pomůcky, nové “entries” ve vydávaných slovnících a encyklopediích a nové knihy našich pracovníků. Musíme dostat objektivní materiál o čs. lidu a jeho kultuře a práce našich lidí ve všech oborech na každou vysokou školu.

aby bylo patrné, že nespíme. Že přispíváme světové kultuře, a to mírou nemalou. Že náš národ tak činí již tisíc let a my, v zahraničí, držíme linii svobodné vědy a umění podle svých sil.

To byl jeden z problémů, na něž jsme narazili. Jiným problémem byly záležitosti publikační.

Někomu se snad zdá, že s publikací dobré věci v Americe nemohou být těžkosti. A přece jsou! Předně je časopisů většinou málo a jsou spojeny s určitými universitami. To znamená, že profesori a studenti university mají přednost před ostatními. Jejich zájem je ponejvíce lokální, omezen na USA a jen menšina má širší zájmy. Tak na př. chtěl-li by některý z našich historiků publikovat něco o českém středověku, bude mít obtíže.

Myslím, že takřka každý z našich vědců a umělců, pokud nejde o světovou kapacitu, má ve své zásuvce leckterou hodnotnou práci, která si zasluhuje spatřit světlo světa.

S publikační činností jde ruku v ruce nutnost koordinace práce. Její potřeba vysvitne nejlépe z praktického příkladu: Před nedávnem vyšla nákladem Princeton University Press znamenitá Mamateyova kniha o Wilsonovi. Objevila se krátce předtím, než jiný náš autor dal do tiskárny knihu se stejným námětem. I druhá kniha vyjde co nejdříve a nepochybně bude mít rovněž svůj důležitý význam.

Otázkou ovšem je, zda by nebylo lepší, kdyby oba autoři buď byli spolupracovali nebo se dohodli, že tématu se věnuje jen jeden z nich a druhý se bude zabývat něčím jiným. Vyplněním nějaké jiné mezery našeho vědění.

Když jsem se již dotkl Princeton University, zmíním se o dalším problému, který právě ilustruje jedna z publikací této university. Asi před třemi lety tam vyšla Haymannova kniha o Žižkovi a husitské revoluci. Bylo to vlastně poprvé, co se západní svět dověděl z vážné vědecké publikace, že reformace začala Husem a ne Lutherem, že nacionalismus není žádným moderním vynálezem a že města hrála v Evropě velkou roli o sto let dříve, než se myslelo. Toto všechno bylo u nás každému studentovi dokonale známo, ale nevědělo se o tom v cizině. Nebylo to publikováno anglicky nějakou seriosní institucí. Proto se věřilo stále Rankemu, podle něhož Slované přece nemohli vytvořit nic, co by stálo za řeč.

Všechny příklady, které jsem zatím uvedl, jsou sice z oboru věd sociálních, ale nepochybují o tom, že situace jinde je stejná nebo aspoň hodně podobná.

Ze všech těchto příkladů vyplývá jedno: potřebujeme orgán, který by koordinoval práci a zabránil zbytečným duplikacím, který by pomohl v publikační činnosti svým vlivem, vahou, navázáním styků, doporučením, eventuálně, který by sám uveřejňoval kvalitní práce svých členů. Orgán, který by upozorňoval na mezery, čekající na vyplnění.

Československou věc podporuje nejen ten, kdo publikuje o Československu, ale kdo tvoří v jakémkoliv oboru a veřejně se hlásí ke svému lidu. Typické

je to zejména v oboru umění. Výtvořily a úspěchy českého či slovenského skladatele, hudebníka, malíře, sochaře atd., jsou nejen osobními úspěchy, ale zároveň úspěchy československými.

Dále jsme si uvědomovali, že je pole, které můžeme vyplnit jedině my zde, v zahraničí, krajané i uprchlíci.

Jde o přípravu odborné historie československého krajanství, jde o sebrání materiálu k historii prvního a druhého odboje, k historii čs. vojenství, atd. Neučiníme-li to my, stane se komunisty pokřivený obraz našich zahraničních akcí oficiální historií a vzácné památky krajanové činnosti se již nikdy nedají dohromady.

Na podzim r. 1955 nás již byla skupina, odhodlaná začít. Šlo však o to jak, na jakém fóru?! Nechtěli jsme vystoupit samostatně a založit tak další organizaci, která by neprospěla krajanství a vnesla jen další zmatek do řad čs. exilu.

Naše uvažování bylo zjednodušeno tím, že mezi těmi politickými uprchlíky, kteří nebyli zaslepeni politickým stranictvím a kteří si uvědomovali své povinnosti k domovu, byl v běhu nový proces: asimilace. Poznávali, že se via facti stali také starousedlíky a že jejich místo je v krajanových organizacích. Že tam je síla a život, že tam je československý lid.

Jedním z prvních, kdo tento názor veřejně vyjádřili, byl právě prof. Hlavatý.

Z tohoto názoru vznikaly také nové odbočky ČSNRA: Washington, Long Island, druhá odbočka v New Yorku, odbočka v Los Angeles, a nepochybně další budou ještě vznikat. Od té doby začali do krajanového života přicházet noví pracovníci.

Tento vývoj nám jasně ukázal jedinou možnou cestu: založit organizaci pro vědu a umění při ČSNRA."

(pokračování příště)

Dary (1.I.1987 — 30.IV.1987)

\$10-50:

V. Bořkovec, L. Braun, J. Castle, M. Clark, J. Dadok, L. Doubek, E. Falk, J. Faltus, L. Gagnon, L. Gleiman, M. Halouzka, J. Hauenblas, K. Husa, J. Janku, M. Jansa, J. Jonas, J. Kubánková, E. Kulka, F. Lobkowitz, J. Machac, E. Mainer, T. Messner, F. Novák, J. Novák, G. Pospíšil, J. Rubes, R. Schubert, C. Slavík, M. Springer, B. Stancl, A. Václav, L. Vyoral, R. Weltsch.

\$50-100:

J. Lang, M. Halla, P. Scott, J. Voženílek, D. Zonar.

\$100-250:

J. Mládek, K. Schlossberg.

\$250-1500:

J. Nehněvajsa, D. Kerner, Baťa Shoe Co., Cagas Precision Research, SVU Washington.

Zpráva o výsledku otevřené soutěže o výtvarné řešení českého slabikáře a o povolání autorů, kteří ho mají vytvořit

Porota soutěže ve složení Jiří Kolář, předseda (Paříž), Eva Janošková (Kolín nad Rýnem) a Čeněk Pražák (Dittingen) posoudila na tři desítky soutěžních kompletů a řadu dílčích prací, došlých Rakouskému státnímu nakladatelství z celého světa. Vzhledem k závažnosti a jedinečnosti úkolu požádala pak dvě účastnice o zaslání doplňujících návrhů a tři další výtvarníky, aby se zúčastnili mimo soutěž. Po pečlivém vážení, kde se nejslibněji rysuje spojení uměleckého projevu s pedagogickým zřetelem, rozhodla se udělit

druhou cenu (DM 2000) paní Jiřině Marton z Toronta

a

třetí cenu (DM 1000) paní Angele Arnet z New Yorku.

Obě ceny, vybrané Nadací Charty 77 ve Stockholmu, budou autorkám ihned poukázány. První cena nebyla udělena.

Současně vyzvala porota jednomyslným rozhodnutím Miro Wagnera (45), aby se ujal výtvarné výzdoby slabikáře. Malíř a grafik z Prostějova, žijící od své emigrace v roce 1977 v Düsseldorfu, úkol přijal. Porota vyslovila přání sledovat průběh práce.

Porota děkuje všem účastníkům soutěže doma i ve světě za to, že pochopili její význam, a upozorňuje na soutěžní podmínku, že díla zůstanou prozatímně v archivu Rakouského státního nakladatelství jako trvalá dokumentace projektu. Nakladatelství a Nadací Charty 77 pak porota doporučuje, aby použily ukázek z příspěvků ostatních zúčastněných výtvarníků při propagaci nového slabikáře.

Spisovatel Pavel Kohout (jako Rakouským státním nakladatelstvím pověřený editor) požádal doktora Jiřího Grušu (49), aby se autorsky ujal literární stránky nového českého slabikáře. Básník a spisovatel, mimo jiné autor románu "Dotazník", vyznamenaného Cenou Egona Hostovského, byl v roce 1981 zbaven československého občanství a žije nyní v Bonnu.

Básník i výtvarník už zahájili práci s tím, že v červnu a v listopadu t.r. seznámí s dílčími výsledky editora i členy poroty výtvarné soutěže. Vedle pedagogické části bude knihu tvořit i základní čítanka, jejímž záměrem bude

poskytnout dětem nejlepší texty, jim určené, a seznámit je přitom s čelnými českými spisovateli posledních sto padesáti let.

Autoři, jejich spolupracovníci a Rakouské státní nakladatelství chtějí vynaložit všechny síly, aby nový slabikář, jehož distribuce bude nabídnuta všem českým exilovým nakladatelstvím, knižkupectvím a spolkům, sloužil českým dětem doma i ve světě už od podzimu 1988. Po šesti letech příprav, diskusí a jednání vstupuje tak projekt (za finanční pomoci Nadace Charty 77 ve Stockholmu) do závěrečné etapy.

Z činnosti skupin NEW YORK

31. května uspořádala místní skupina **Jarní koncert** v Bohemian Hall v Astorii, N.Y. Účinkovali: Jana Kašparová (klavír), Zdeněk Prouza (violoncello), Stanislav Kotyza (baryton) a pěvecký sbor *Velehrad*, řízený Miroslavem Lebedou. Všichni jmenovaní umělci jsou absolventi pražské konservatoře a Akademie múzických umění a mají za sebou bohatou a velmi úspěšnou uměleckou dráhu. Miroslav Lebeda byl též dlouholetým sbormistrem Pěveckého sdružení severočeských učitelů a učitelů a hudebním skladatelem. Z jeho skladeb byly provedeny mimo jiné *Klavírní koncert* (Pražský symfonický orchestr FOK) a opera *Šťastné manželství* (divadlo DIK v Praze). Koncert měl vysokou úroveň a velký úspěch. J. Kašparová zahrála brilantně *Scherzo cis-mol* od F. Chopina, Z. Prouza violoncellové skladby *Balada* a *Serenáda* od J. Suka a v druhé části koncertu *Klid lesa* a *Rondo* od Antonína Dvořáka. Jeho přednes byl vynikající. S. Kotyza zazpíval árii Rigolleta z Verdiho stejnojmenné opery s jeho známou hlasovou silou, zvučností a melodičností. K uctění

památky nedávno zemřelého člena sboru Ing. Pavla Blaho zazpíval Kotyza (mimo program) jednu z jeho oblíbených národních písní.

25-členný pěvecký sbor *Velehrad* zahájil koncert úvodním sborem *Proč bychom se netěšili* ze Smetanovy opery *Prodaná nevěsta* a pak přednesl náročnou skladbu od Vítězslava Nováka *Ranoša*, baladu pro sbor a klavír na slova lidové poesie moravské. Na klavír doprovázela J. Kašparová. V druhé části zazpíval sbor lidové písně v úpravě Miroslava Lebedy: *Ukolébavka* (irská), *Tamburin* (francouzská), *Jenom ty mě* (česká), *Anička dušička* (slovenská) a *Tancuj, tancuj* (moravská). Zásluhou dirigenta M. Lebedy, jak to zdůraznil ve svém děkovném závěrečném projevu předsesta místní skupiny Dr. Dostál, pěvecký sbor *Velehrad* dosáhl profesionální úrovně, což se také na koncertě ukázalo a bylo oceněno nadšeným potleskem početných posluchačů.

LONDÝN

28. březen 1987 patřil přednášce Dr. **Viléma Bernarda**, nazvané "K nejnovějšímu vývoji v SSSR". Dr. Bernard byl postižen menší indispozicí a tak přednáška byla přečtena panem

D. Borsukem. V historickém přehledu se přítomní seznámili s programovým vývojem v SSSR, který se dá vyjádřit jako neustálé vylepšování socialismu. Přes neustálé vylepšování plánování a koordinace je zemědělství zamořeno "chybami v plánování" atd. Přes dokonalý "program budování komunistické společnosti" Gorbačov odhalil "zločinné nezodpovědnosti" a "zkorumpované řízení". Dr. Bernard vyzdvihl hlavní body Gorbačovovy politiky "glasnost", přestavbu hospodářského mechanismu — perestrojku — a boj proti alkoholismu na poli domácím, a jeho iniciativu v zahraniční politice, kde chce (údajně) ušetřit výdaje na zbrojení.

Zabýval se také odrazem Gorbačovovy politiky v satelitních státech. Jako bývalý soc. dem. poslanec, zkušený politik a navíc znalec poměrů v SSSR se Dr. Bernard nenechal unést nejnovějšími změnami (ty konečně dělali všichni před ním počínaje Chruščovem) a na závěr své přednášky postavil hlasy sovětských disidentů, kteří sami považují změny za kosmetické: když chtějí šetřit na výdajích na zbrojení, proč neodvolají svá vojska z Afganistanu.

Poslední věta Dr. Bernarda zněla: "Jestliže Gorbačovova politika bude moci přinést sovětskému lidu a lidu v satelitních státech více svobody, méně strachu a zlepšení životní úrovně, pak mu lze jenom přát úspěchy."

V dubnové přednášce SVU a kulturního kroužku *Velehrad* uvedl anesteziolog Dr. Zdeněk Zych velmi zajímavé téma "Sto čtyřicet let spán-

ku", ve kterém seznámil přítomné s historií vzniku moderní anestezie. Rajský plyn — kysličník dusný (N_2O), objevený už v roce 1772 Josefem Priestleyem, je stále jednou z hlavních složek používaných i dnes při narkose. Není bez zajímavosti, že po objevení se kysličníku dusného používalo na večírcích pro pobavení hostů a odtud náhodou našel teprve cestu k operačnímu stolu či nejprve k zubařské židli. Byl to Horace Wells, kterému na jeho vlastní přání byl poprvé bezbolestně vytržen zub v roce 1844. Ještě ve stejném roce se Horace Wells pokusil demonstrovat tuto techniku lékařům v Massachusetts General Hospital, ale neuspěl.

Prvenství v demonstraci celkové anestezie patří W. T. G. Mortonovi, který 16.10.1846 ve stejné nemocnici použil éteru. Zpráva o tomto úspěchu se rozletěla do celého světa a již v prosinci téhož roku byl éter úspěšně používán v Británii a během dalších měsíců v Evropě a celém anglicky mluvícím světě. V listopadu 1847 přidal edinburghský porodník J. Y. Simpson k anestetickým látkám chloroform. Úspěchy nového oboru byly vykoupeny tragickou cestou učení. První dokumentovanou obětí pod vlivem chloroformové narkosy byla v lednu 1848 patnáctiletá Hannah Greener. Kontroverse o příčinách opakovaných úmrtí nebyla uspokojivě vyřešena až do roku 1911; kdy Goodman Levy s pomocí kardiografu našel důvod v náhlé zástavě srdeční. Nedostatky celkové anestezie v druhé polovině minulého století byly patrné zejména v Evropě. Ve

Vídni experimentoval s lokální anesthesií Köhler a v roce 1884 použil s úspěchem při očních operacích ke znecitlivění místně aplikovaný kokain. Použití lokální anestezie se brzy rozšířilo do dalších chirurgických oborů

OTTAWA

18. září 1986 přednášela **Milada Selucká** na téma "*Nový přístup k řešení rodinných a manželských konfliktů*". Zdůraznila důležitost emocionální zodpovědnosti, vzájemného respektu a umění dělat kompromisy.

28. října 1986 byla na pořadu videotape "*Ohrožená Evropa*". Program byl pro všechny přítomné velmi poučný. Vyskytla se poznámka, že pan Škutina vybral pro pořad lidi trochu jednostranně, t.j. s příliš podobnými názory.

27. listopadu 1986 měl Dr. **Jaroslav Bouček** přednášku na téma "*Uprchlícké vlny v Evropě ve 20. století*", ve které se soustředil jak na historickou kontinuitu tohoto jevu, tak na rozbor politických a rasových uprchlických vln během minulých sto let.

22. ledna 1987 se konala přednáška **Oty Hory**, bývalého poslance za stranu národně sociální; pod názvem "*Svědectví o Československu z let 1918-1948*". Ota Hora spojil výklad politických a sociálních podmínek za První republiky se svými osobními zkušenostmi z tohoto období ve velmi poučnou přednášku, která vzbudila ohlas zvláště mezi mladšími přítomnými.

25. února byl hudebně-literární večer "*Listy důvěrné Leoše Janáčka*", připravený dr. **J. Boučkem**, **J. Vosikovskou** a **M. Smrčkou**. Účinkovali: **J. K. Rakušan**, **J. Vosiková**, **J. Zikmundová** a **J. Bouček**. Večer byl nezamomenutelným zážitkem

26. března 1987 se konala přednáška **Marie L. Neudorflové** na téma "*Vztah T. G. Masaryka k ženám*". Dr. Neudorflová vysvětlila komplexitu Masarykovy víry v rovnocennost žen a mužů, a jeho odvahu čelit nej-různějším soudobým autoritám v boji za jejich rovnoprávnost.

13. května 1987 přednášel Dr. **Ladislav Huďák** na téma "*Milan Rastislav Štefánik a jeho doba*". Dr. Huďák zajímavě pojednal o Štefánikově vědecké činnosti a jeho diplomatické činnosti během první světové války, kdy udělal nesmírný kus práce pro vytvoření Československé republiky v r. 1918. Dr. Huďák věnoval také pozornost rozboru situace československých legií v Rusku.

5. června byl uspořádán varhanní koncert se sólistou **Pavlem Šmidem**, žijícím na Islandu. Koncert měl vynikající úroveň.

CHICAGO

V lednu uspořádala skupina přednášku "*O dnešní Člně*", kterou přednesl Dr. **Jiří Nehněvajs**.

V únoru Dr. **Jaroslav Schejbal** přednášel na téma "*Josef Václav Sládek a americká literatura*".

V březnu se uskutečnila přednáška Dr. **Jar. Sychry** "*Počítače a umělá inteligence*"

V dubnu vystoupil **Adolf Švehlík** s praktickou přednáškou "Jak investovat".

V květnu Dr. **Zdeněk Hruban** přednášel o "Historii české emigrace v Americe".

Přednášková sezóna byla ukončena v červnu piknikem.

Z činnosti členů

Rev. Blahoslav Hrubý se narodil v Josefově nad Metují 23. října 1911. Graduoval na Protestantské teologické fakultě Jana Husa v Praze r. 1936 a až do r. 1939 byl tajemníkem Světové studentské asociace a duchovním Čsl. protestantské mise v Paříži.

Byl hlasatelem francouzského rozhlasu a vysílal do Němci okupovaného Československa. V Marseille organizoval pomoc židovským uprchlákům a organizoval pomoc židovským a jiným uprchlíkům. Po porážce Francie odjel do USA a studoval na Meadville Theological Seminary v Chicagu. V r. 1942 vstoupil dobrovolně do U.S. armády a do Československa se vrátil s Třetí armádou generála Pattona. Za práci v americké vojenské misi v Praze byl vyznamenán. V r. 1949 se trvale v USA. Pracoval v Radio Free Europe jako poradce při náboženském vysílání do komunistických zemí a editor náboženských programů do Československa. Taktéž působil jako evropský ředitel AFCR a jiných organizací.

V r. 1962 spolu s Dr. Paulem B. Andersonem začal vydávat čtvrtletník RCDA-Religion in Communist

Dominated Areas. Publikace je podporována od r. 1971 Výzkumným střediskem pro náboženství a lidská práva v uzavřených společnostech, sídlící v New Yorku. Středisko pořádá pravidelné konference o náboženství a lidských právech v socialistických zemích.

* * *

Marie L. Neudorfl z Ottawy uveřejnila v časopise *East Central Europe* (No. 1, 1986, pp. 1-2) článek o českém školství před r. 1914 pod názvem "The Young Czech Party and Modernization of Czech Schools in the 1890's". Klade důraz na českou iniciativu v zakládání škol na všech úrovních.

* * *

Karel Husa se vrátil z pětítýdenního koncertního turné po Japonsku a Singapuru. Mimo jiné dirigoval jako host Singapurský symfonický orchestr, hrající Dvořáka, Martinů a jeho vlastní skladbu "Hudba pro Prahu 1968". V Kunitachi College of Music v Tokyo Husa předvedl své Concerto, Divertimento, Apotheosis of this Earth a Smetanovy fanfáry. Další koncert měl v Nagoya.

"Hudba pro Prahu 1968" bude předvedena na podzim Bostonským a Cincinnati symfonickými orchestry. Premiéra Husova nového koncertu pro varhany a orchestr bude 28. října 1987 v Cleveland Museum of Arts. Sólistou bude Karel Paukert a hrát bude orchestr Clevelandského hudebního institutu, dirigovaný Karlem Husou.

Karel Pecháček přednášel ve vídeňském spolku "Causa", jehož je spolupracovníkem. Zpráva o přednášce byla podána rakouské odbočce Amnesty International pod názvem "Československá tragedie".

* * *

Vilém Hejl, hlasatel mnichovské Svobodné Evropy, se zúčastnil *Symposia Čechů a Slováků v Nizozemí*, kde vystoupil s přednáškou "Demokracie po Masarykovi". Ukázal zde na rozpory mezi českými ideály a českou realitou.

* * *

Jiří Corn byl 1. července 1987 vyznamenán Řádem Kanady.

Narodil se 30. ledna 1920 v Kostelci n/Č. lesy, kde byl později starostou. V dubnu 1951 přišel do Halifaxu, kde začínal jako zemědělský dělník. V prosinci 1951 přišel do Toronta, kde se od ledna 1952 stal členem Československého národního sdružení v Kanadě (ČSK), členem Sokola a předsedou Klubu Dr. Milady Horákové. Podílel se na založení prvního čs. peněžního ústavu v Kanadě — Kampeličky, která má k dnešnímu dni na dva tisíce členů. V r. 1958 se stal členem redakční rady *Našich hlasů*. V r. 1960 byl zvolen starostou

kanadského Sokola. V r. 1966 se stal jedním z členů ředitelské rady Masarykova ústavu.

Jako generální tajemník ČSK organizoval po 21. srpnu 1968 schůzku reprezentantů Sdružení s kanadským ministrem zahraničí the Hon. Mitchell Sharpem. Zástupci Sdružení předložili federální vládě petici, v níž mimo jiné žádali o pomoc těm, kteří uprchnou z Československa v důsledku sovětské invaze. Vláda návrh přijala a během příštích 6 měsíců Kanada přijala 12.000 uprchlíků z Československa.

J. Corn je předsedou ČSK od r. 1971. V r. 1977 obdržel vyznamenání od guvernéra Kanady, a podobné vyznamenání od provincie Ontario. V r. 1980 byl ontarijskou vládou jmenován do Ontario Advisory Council on Multiculturalism and Citizenship. V r. 1984 dostal u příležitosti 200. výročí provincie Ontario Jubilejní medaili za zásluhy o kanadskou společnost. V r. 1985 obdržel od Institute of Chartered Accountants of Ontario čestný titul "Fellow Chartered Accountant" za zásluhy o reprezentaci této profesionální instituce a v květnu téhož roku jako společník celonárodní a mezinárodní firmy Dunwoody & Comp., Chartered Accountants, po 33 letech odešel do výslužby.

Jubilea

Jarmila Novotná, pensionovaná zpěvačka Metropolitan opery, slaví 23. září své osmdesátiny. Narodila se v Praze. Její první učitelkou zpěvu byla Emma Destinová. Debutovala v Národním divadle jako Mařenka ve Smetanově *Prodané nevěstě* r. 1925. Studovala v Miláně r. 1927. V Itálii vystupovala ve Veroně jako Gilda v *Rigolletto* (srpen 1928). V Berlíně vystupovala v Ravelově *L'Heure Espagnole* (1928). R. 1931 se provdala za barona George Daubeka. Její berlínské angažmá skončilo r. 1933 a účinkovala pak ve Vídeňské opeře až do r. 1938.

J. Novotná se znala osobně s Tomášem i Janem Masarykem. První prezident Československé republiky vybral Jarmilin portrét jako symbol na čsl. stokoruny. Jan Masaryk ji doprovázel na piáno v sérii českých a slovenských lidových písní nahraných v Americe pod názvem "*Písně z Lidic*". Deska byla znovu vydána na jaře 1948, ale ihned zničena. Několik zachráněných posloužilo k novému vydání v r. 1968 s úvodním slovem Herberty Masarykové.

V r. 1939 zahájila J. N. svou americkou kariéru v San Francisku v *Madame Butterfly* a pak v Metropolitan opeře jako Mimi v *La Boheme* v lednu 1940. J. N. zpívala také v operetách a Franz Lehár vytvořil svou *Giuditu* (1934) pro ni.

Po válce účinkovala ve filmu Freda Zinnemanna "*Hledání*" (1947), v němž hrál osmiletý Ivan Jandl, který dostal za film Oscara. Taktéž hrála ve filmu "*Velký Caruso*" (1951) s Mario Lauza.

J. N. byla jednou z prvních členů SVU a vždy propaguje českou hudbu a kulturu.

* * *

Viktor Fischl (Avigdor Dagan), který obdržel čestné členství SVU Na kongresu v Bostonu, oslavil 30. června své 75. narozeniny.

Jeho kniha *Hovory s Janem Masarykem* vyšla v exilu již ve třech různých vydáních. Nyní ji V. Fischl vydává německy v autorském překladu pod svým novým jménem, které začal používat jako izraelský diplomat. Úvodní rozsáhlou studii o tragické osobnosti ministra zahraničí Jana Masaryka napsal ke knize president exilového PEN-Klubu dr. Rudolf Stroebinger. První vydání knihy vyšlo v r. 1952 v Tel Avivu, druhé o něco později v Chicagu v knižnici Kruhu přátel čsl. knihy s úvodem Josefa Falty a v grafické úpravě A. L. Nehasila. Třetí mnichovské vydání bylo podstatně rozšířeno o některé skutečnosti, které musel autor na počátku padesátých let vypustit s ohledem na osoby, které v té době žily ještě v Československu. Na rozdíl od druhého vydání chybí obrazová dokumentace.

Viktor Fischl žije v Izraeli. Narodil se v Hradci Králové. K jeho nejznámějším knihám patří básnické sbírky *Evropské žalmy*, *Knih noci*, *Kuropění*,

Hrací hodiny, Plseň o lítosti. V březnu t.r. vyšla v curyšském Polygonu další jeho kniha *Všichni moji strýčkové*, ilustrovaná Janem Kristoforim.

* * *

Lída Brodenová oslavila 17. července své 85. narozeniny. Pochází z Brna, kde vystudovala státní konzervatoř. Byla vždy propagátorkou Smetanových a Dvořákových oper v Americe. Jako učitelka zpěvu vychovala řadu výborných zpěváků. Jako Sokolka si zachovala mladou mysl a je všem příkladem, jak žít plný a účelný život.

* * *

Milan Fryščák oslavil dne 27. července své 55. narozeniny. Narodil se v Dobré u Frýdku. Promoval na Palackého universitě v Olomouci v r. 1956. Emigroval v r. 1957. Doktorát ze slovanské lingvistiky získal na Ohio State University v r. 1969. Členem SVU je od r. 1963.

* * *

Mojmír Frinta oslavil 28. července své 65. narozeniny. Pochází z Prahy, kde studoval na umělecko-průmyslové škole v letech 1942-46. V letech 1945-47 studoval dějiny umění na Karlově universitě, v r. 1953 na michiganské universitě, kde získal roku 1960 doktorát. Publikuje v oboru historie umění. Členem SVU je od r. 1959.

* * *

Karel Engliš oslavil 8. června své 75. narozeniny. Pochází z Brna. Absolvoval právnickou fakultu Masarykovy university v letech 1930-34, později konsulární akademii ve Vidni. Žije v Montrealu.

* * *

John Hvasta oslavil 2. června své 60. narozeniny. Narodil se v Milhostově. Studoval v Kalifornii (1956) a na Americké universitě ve Washingtonu (1966-68). Pracoval v Library of Congress jako specialista v sovětských otázkách.

* * *

Anthony Ginter oslavil 28. srpna své 55. narozeniny. Narodil se ve Windsoru v Ontariu. Studoval na královské konservatoři v Torontu v letech 1951-54, na torontské universitě v letech 1959-63 a na Indiana University v Bloomingtonu (1964-65). Na Ohio State University v Columbu (1970-76) získal PhD. Je violoncellista a dirigent. Členem SVU je od r. 1976.

* * *

Louis Gogela oslavil 17. června své 70. narozeniny. Narodil se v Nebrasce ve městě Omaha. Vystudoval lékařství v Nebrasce a působil jako neurochirurg.

* * *

Josef Hampl oslavil 19. července své 70. narozeniny. Narodil se v Klešicích u Heřmanova Městce. Vystudoval právnickou fakultu Karlovy university r. 1946. Emigroval do Švýcarska.

* * *

Václav Jaroslav Nebeský oslavil 14. července své 60. narozeniny. Narodil se v Králové nad Hronom. Vystudoval právnickou fakultu Karlovy university v letech 1946-51. V letech 1965-68 pracoval na Patentovém úřadě v Praze. Žije v Montrealu.

* * *

Frank Dajčar oslavil 22. června své 60. narozeniny. Narodil se v Bludově u Šumperka. Vystudoval vysokou školu báňskou v Ostravě v letech 1952-57. R. 1958 získal titul hutního inženýra. Je specialistou na magnetiku kovů. Členem SVU je od r. 1976.

In memoriam

Věra Gibiánová (rozená Šindelářová) zemřela v New Yorku dne 6. června 1987 a pohřbena byla 10. června 1987. Narodila se v Jincím u Příbrami 10. prosince 1897. Pocházela z rolnické rodiny. Studovala franštinu a literaturu v Praze. Provádala se za Richarda Gibiána z Domažlic. Žili v Praze až do německé okupace, kdy se jim podařilo uprchnout s rodinou do Anglie a v r. 1940 do USA, kde zakotvili ve Forest Hill (N.Y), po krátkém pobytu v Pittsburghu.

Pí. Gibiánová přispívala svými články do *Pestrého týdne* a jiných periodik. Znala se s básníkem Halasem a mnoha jinými básníky a umělci jako např. s architektem Krejcarem a avantgardním katolickým vydavatelem Floriánem.

V Americe pokračovala v této činnosti příspěvky o umění a historii do časopisu *America* a jiných katolických novin. Zúčastňovala se různých protirasistických a protinukleárních akcí, byla aktivní v Amnesty International a napsala spoustu dopisů politickým vězňům po celém světě.

Muž pí. Gibiánové zemřel před pěti lety. Zanechala tři syny, patnáct vnoučat a pět pravnoučat.

* * *

30. června tomu byl právě rok, co nás opustil Ing. Ladislav Koldinský. Narodil se 2. června 1900 ve Vápenném Podole, vystudoval obchodní akademii v Chrudimi, a zemřel v Kentville, Nova Scotia. Jeho koníčkem byla chemie. V Československu byl majitelem známé továrny na zavařeniny Koldi-Petosa v Heřmanově Městci u Chrudimi. Po Únoru emigroval do Kanady a již v r. 1953 byl ředitelem firmy Canada Foods v Kentville. Zavedl tam výrobu jablečné šťávy a jablečného sirupu, experimentoval jako zkušený chemik se zavařováním borůvek a později začal vyrábět nakládané okurky Nova, které se dodnes prodávají po celé Kanadě. Jeho zásluhou firma dostala dotaci 300.000 dolarů na výrobu alginátu sodia z mořské trávy. Navíc firma vyráběla jablečný pektin, který se vyvážel do celého svobodného světa.

Svou kariéru u firmy skončil v r. 1966. V Torontě založil novou firmu Koldinsky Industry. Zabývala se importem a exportem poživatin. Zároveň jezdil po celém světě jako odborný poradce celé řady vlád. V r. 1969 působil v Istanbulu v Turecku v oboru zpracování ovoce a výroby ovocných šťáv. Působil často na Dálném východě, hlavně v Hong-Kongu.

* * *

V červnu zemřel v Praze prof. Václav Černý. Narodil se 26. března 1905 v Jizbicích u Náchoda. Pochází z rodiny pedagoga a literárního historika Václava Černého. Studoval na reálném gymnasiu v Náchodě a na lyceu Carnot v Dijonu. Universitní studia absolvoval v Praze na KU v letech 1924-29 (čeština a francouzština, doktorát r. 1928). Po krátkém období v letech 1929-30, kdy učil na reálce v Brně, se stal sekretářem Institutu des Études Slaves v Ženevě (1930-34). V letech 1931-36 docent komparatistiky na universitě v Ženevě, od r. 1936 docent románských literatur na filosofické fakultě KU, r. 1938 mimořádný profesor Masarykovy university v Brně. V letech 1939-44 středoškolský profesor na reálném gymnasiu v Brně. Od počátku okupace se účastnil protinacistického odboje, od r. 1944 byl vězněn na Pankráci, odkud byl osvobozen pražským povstáním. Byl členem České národní rady. Od června 1945 do r. 1951 byl profesor srovnávací a obecné literatury na filosofické fakultě KU. R. 1953 byl zatčen, obžalován, téhož roku propuštěn. Od r. 1954 zaměstnán v ČSAV (Kabinet pro moderní filologii, Komise pro soupis rukopisů atd.). R. 1966 a 1968 navštívil Francii. V r. 1968 znovu začal vyučovat na filosofické fakultě KU, ale koncem r. 1970 byl poslán do důchodu. Po srpnu 1968 byl předmětem rozsáhlých kampaní v tisku, rozhlasu a televizi. Za odbojovou činnost byl vyznamenán Čs. válečným křížem (r. 1945), pamětní medailí za odbojové zásluhy (r. 1965). Byl čestným doktorem francouzských universit (r. 1946), zahraničním členem Královské španělské akademie (r. 1965), členem Syndikátu českých spisovatelů a SČS. Kromě ediční činnosti překládal z francouzštiny, španělštiny a italštiny.

Z obsahu exilových časopisů

Nové obzory, č. 18-19-20/1987

Ján Mlynárik, *Vyhnání Němců z Československa a "moralizování dějin"*; Rio Preisner, *"Dialog"*; Zdeněk Šedivý, *"Stručně ale jasně (několik myšlenek z projevu k býv. čl. politickým vězňům)"*; Jan. J. Němec, *"Zneužití památky Jana Palacha"*; J. Štyrský, *"Megalomanie"*; Jan Beneš, *"Snídaně v Pacific Grove"*.

V nově zavedené rubrice *Souhrn kolektivní moudrosti* redakce uvádí citáty z čl. tisku padesátých let a z dnes exilových autorů jako Pavel Kohout, Jiří Pelikán, Jiří Hájek a j.

Západ, roč. 9, č. 3 (červen 1987)

Ota Ulč, *"Rozsah lidské tváře generálního sekretáře"*; Nathalie Malinová, *"Jak to bylo s Erasmovou cenou 1986"*; Robert F. Lamberg, *"Za Arturem Londonem"*; Stanislav Reiniš, *"Jak počítat lebky"*; Vladimíra Burke, *"Rozsudek nad Jazzovou sekci"*; Libuše Škabová, *"Čs. právní normy"*; V. Táborský, *"Hlas Ameriky vysílá z Československa . . ."*; *"Dosti jiný rozhovor s Janem Mertou"*; Jiří Kučera, *"O výrobě českých filmů"*; Ivo Šelner, *"Návod k jazykové asimilaci"*; Igor Hájek, *"Záznamy všedních dní"*.

Hlas národa, 4. července 1987

Vladimír Kříž, *"Léta s Waldemarem"*.

Reportér, 4/1987

Ivan Sviták, *"Nová vlna"*; Vladimír Valenta, *"U nás v Albertě"*; Ján Mlynárik, *"Gustáv Husák sa 'pridal' "*; Pavel Stiller, *"Světová komediantka Anny Ondra"*; Jindřich Lion, *"Videňské úvahy"*; Vladimír Kříž, *"Zlatá horečka naší doby"*; Ota Rambousek, *"Povídání o vlastenectví"*; Josef Koláček, *"Hrad v nitru aneb Vnitro na Hradě?"*; Antonín Kratochvil, *"Básník po boku kardinála Tomáška"*; Ivan Sviták, *"Filosofie pro domácnost"*.

Národní politika, červen 1987

Jar. Dresler, *"SVU v Curychu — O Chartě 77"*; Olga Valeská, *"Hesla bez obsahu"*; Jan Vladislav, *"O Janu Patočkovi po deseti letech"*; Viktor Fischl, *"O vzpomínání"*.

Zvon, červen 1987

Eliška Kotrbová, *"Ústavní ideál a denní praxe"*; Jana Bláhová, *"Symposium Čechů a Slováků v Nizozemí"*; Ivan Jelínek, *"Zhroutení"*.

* * *

Z nových knih

V mnichovském nakladatelství Piper vyšla nejnovější Solženicynova trilogie pod názvem *Das rote Rad* (Rudé kolo). Druhé dva díly se nazývají *Druhý uzel* a *Listopad 1916*. Tvoří historickou epopej z doby krátce před Říjnovou revolucí a zrcadlí začátek revolučního chaosu.

Má 1200 stran, vyčerpávající rejstřík, mapy, atd.

Na českém překladu se již začíná pracovat.

* * *

Upozornění redakce

Redakce upozorňuje členstvo, že *Zprávy* jsou psány v českém jazyce (pokud si toho někteří přispěvatelé dosud nevšimli) a že příspěvky jsou přijímány pouze v jazyce českém a slovenském. Příspěvky v čínštině, švédštině, němčině, turečtině či jiných exotických jazycích nebudou brány v úvahu již z toho prostého důvodu, že redakce sestává z jedné osoby a nedisponuje štábem překladatelů.

Taktéž při zpětném překladu terminologie do češtiny se často stává, že funkce, tituly, postavení v zaměstnání, odborné vzdělání, názvy škol a pod. neodpovídají přesně skutečnosti, což vyvolává někdy zbytečně bouřlivé reakce. Jeden se ohražuje, že nebyl ředitelem, ale pouhým vedoucím, druhý zase, že není profesorem, ale jen "promovaným pedagogem". Zajímavé je, že tito skromní členové se ohražují pouze při zpětném převodu do češtiny. V cizím jazyce jim nějaké to nadnesení nevadí, vždyť to vypadá lépe v resumé, na jehož podkladě se ucházejí o zaměstnání.

Jindy zase ženy z čistého ultrafeminismu protestují proti českým koncovkám ve jménu (-ová). Myslím, že této schopnosti češtiny rozlišovat rod bychom si spíše měli cenit, když si uvědomíme potíže, do nichž se dostávají uživatelé těch jazyků, které tuto schopnost nemají.

Dále děkuji těm přispěvatelům, kteří mi zasílají výstřižky o "vynikajících Češích" a upozorňují znovu, že *Zprávy* jsou zprávy o úspěších členů SVU. Nabídněte takovým "vynikajícím Čechům" přihlášku do SVU.

Do čísla přispěli: George Gibian, J. Winn, M. L. Neudorfl, K. Hrubý, B. Bunža, B. Koblíha, D. White, J. Němec.

K O S M A S

Journal of Czechoslovak and Central European Studies

Volume 6

Summer 1987

Number 1

Revolution Without End	The Editor
Czechoslovak-Polish Relations:	
Social Background	Jaroslav Krejci
Czechoslovak View	Mojmir Povolny
Polish View	Piotr Wandycz
Class Structure in Czechoslovakia in 1930 and 1967	Jan Hajda
Alois Musil: The Czech Scholar in the Orient	Theodore Prochazka, Sr.
The Great Czech Orientalist Jan Rypka:	
Scholar, Teacher, Man	Vera Borkovec
A Voice of Conscience in Ivan Klima's Play "The Minister and the Angel"	Karen von Kunes-Newton
Smetana: The Vysehrad Motive	Anthony F. Ginter
Slavic Elements in the Work of Johannes Brahms	Karel Absolon and Ernst Kern
Journey to Prague 1950	H. Gordon Skilling
Review Essay: Stanislav J. Kirschbaum, ed. <i>Slovak Politics</i>	Ivan Brychta
Book Reviews	

Předseda:

Jiří Nehněvajsa
1520 Ingomar Road
Pittsburgh, PA 15237

Generální tajemník:

Miloš K. Kučera
245 E 63rd St., Apt. 204
New York, N.Y. 10021

Pokladník:

Ladislav Dolanský
18 Oakdale Ave.,
Weston, MA 02193

Publikační referent:

Josef Škvorecký
487 Sackville Street
Toronto, Ont. M4X 1T6
Canada

Redakce ZPRÁV SVU:

Libuše Zorinová
P.O.Box 274
Brandywine, MD 20613

SVU NEWS (ISSN 0036-2050)

75-70 199th Street
Flushing, N.Y. 11366

Korektury ZPRÁV SVU:

Emma Jarošová
21 Vaughan Rd., Apt. 1001
Toronto, M6G 2N2 Ont., Canada

Redakce PROMĚN:

Karel Hrubý
Thiersteinerrein 90
CH-4059 Basel, Switzerland

Redakce KOSMAS:

Zdeněk Suda
115 South Oakhill Road
Pittsburgh, PA 15238

Redakce SVU Bulletin:

Zdenka Fischmann
P. O. Box 134
Corona, CA 91720

Prodej a distribuce publikací:

Mrs. R. Bunžová
75-70 199th Street
Flushing, N.Y. 11366

Return postage guaranteed.

2nd class postage
paid at Flushing, N.Y.

Date: _____

TO: Dr. Frank Meissner
8323 Still Spring Court
Bethesda, MD 20817

Dear Mr. Meissner:

I intend to participate in the September 22-25, 1988 SVU Congress in Washington, D.C.

YES

NO

If yes, I plan to prepare and present paper(s) on the following topics:

(a) _____

(b) _____

(c) _____

I would be also willing to organize a 2-2½ hour session with 3 to 5 speakers or panelists within the areas of my interest.

YES

NO

Name: _____

Addresses:

Home: _____ Work: _____

_____

_____

Telephone:

Home: _____ Work: _____

Dne: _____

Dr. Frank Meissner
8323 Still Spring Court
Bethesda, MD 20817

Přihlašuji se za přednášejícího na 14. kongresu SVU ve Washingtonu, D.C., ve dnech 22.-25. září 1988.

ANO

NE

Jestliže ano, připravím a přednesu referát na téma:

(a) _____

(b) _____

(c) _____

Jsem dále ochoten organizovat 2-2½ hod. panel s 3-5 přednášejícími v mém oboru.

ANO

NE

Jméno: _____

Adresy:

Domů: _____ V zaměstnání: _____

_____

_____

Telefon:

Domácí: _____ Pracovní: _____